

L'HORA NOVA

HISTORIA I REALITAT

6 D'OCTUBRE

Dos anys fa avui d'un fet històric remarcable en l'avanç persistent de la població vers la fita d'un millor benestar social. Són dos anys sencers en el curs dels quals ha restat plenament comprovat que res pot fer-se que sigui perennal en contra del ritme progressiu de tot un poble, de tot el nostre gran poble que no viu adormit ni es posa cap-cot en suscitar-se-li un règim d'imposició o de dictadura, més o menys disfressada. El 6 d'octubre de l'any mil nou-cents trenta-quatre va lligat amb el 19 de juliol d'enguany. Ningú pot negar-ho.

Aleshores, el crit de rebel·lió era per la Llibertat. Ara, el crit de defensa també és per la llibertat. Contra aquesta, ahir, es començava l'època preparatòria del feixisme. Contra la mateixa, esclatava el 19 de juliol, l'acció forta i contundent per a imposar-lo per la força.

Res podran les bandes feixistes davant de les muralles humanes que es troben a les línies de foc per privar-los-hi el pas i per fer-les recular de derrota en derrota. L'entusiasme i l'anhel majoritari del país, és més que ells, és més que tot el conglomerat de les deixalles espanyoles que pretenen reviuire anys passats, anys tristos i de records desagradables, com si no comptessin les noves generacions, les que entenen millor el concepte vital, perquè es desfan de prejudicis i d'actituds innecessàries. I la victòria, — perquè dubtar-ho? — vindrà aviat, molt aviat, per refer amb ella el perdut, per a reconstruir allò que ells han deixat en runes, en runes tràgiques que seran recordades sempre més.

Commemorem aquest 6 d'octubre d'enguany, amb el pensament posat en la guerra. Recordem amb sentiment els homes caiguts aleshores, i no oblidem els que han caigut suara, en iniciar-se l'aixecament feixista i els que ara cauen i han caigut, lluny de les

seves llars, en terres noves, en terres hostils, que a voltes seveixen de llit de mort.

El sis d'octubre de l'any trenta-quatre, per haver perdut, per haver-nos fallat l'acció, eren molts els homes liberals perseguits i tancats a presidi. Fem memòria d'aquell temps passat i recordarem els empresonaments que hi hagueren. Largo Caballero, Companys i altres personalitats del nou moviment de la política d'ara, sofrien els interrogatoris, i els dictats i els desigs dels militars que potser ara han passat a les rengleres d'aquell cínic que parla cada dia — si del que fa se'n diu parlar — des de l'emissora de Ràdio Sevilla.

I no eren perseguits i empresonats solament els alts caps de la política antifeixista. Ho eren també aquells que veien amb menyspreu i amb repugnància les figures de Lerroux i de Gil Robles al poder. Ho eren els treballadors de totes menes que s'havien significat en la defensa de l'actitud rebel contra uns mercaders polítics. I ho eren també tots aquells que propugnaven públicament el seu afany de Llibertat i de Justícia.

Fem el que estigui al nostre abast perquè el sis d'octubre d'aquest any, tan viu i tan fort, per no dir més, com el d'ara fa vint-i-quatre mesos, reflexi la unitat d'acció, arreu de la península, per a anular ben aviat, quan més aviat millor, els recones feixistes que encara aguanten. La manifestació popular d'avui, a Barcelona, vol dir, en el fons, això que deixem consignat. El poble ha d'ésser viril i conscient per pensar exactament la responsabilitat que tenim en l'hora actual, quan el xiular de les bales enemigues encara dura i quan Gil Robles, Lerroux i Alcalà Zamora — els personatges de la reacció més destacats dos anys enrera — deuen prestar l'apoi decidit i constant, lluny de la seva pàtria, pel triomf del feixisme.

J. C. R.